

Klasa: 011-03/13-02/92
Ur. broj: 311-10/06-13-01
Zagreb, 12. srpanj 2013.

HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA
n/p gosp. Tomislava Jurekovića, dipl.ing
Upravno vijeće, Predsjednik
Ulica grada Vukovara 14
10000 ZAGREB

Predmet: Prijedlog Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina – očitovanje Grupacije opskrbljivača i distributera plinom pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, dostavlja se

Poštovani,

Temeljem Vašeg zahtjeva na internet stranicama Hrvatske regulatorne agencije za očitovanjem na Prijedlog Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina dostavljamo zajedničko mišljenje Grupacije. Na sastanku Grupacije održanom 5. srpnja 2013. godine u Hrvatskoj gospodarskoj komori Grupacija je raspravljala o Metodologiji i zaključila da će dostaviti vlastite primjedbe i prijedloge na Metodologiju.

Načelno Grupacija pozdravlja donošenje Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki, naročito Regulatorni račun kao novinu u okviru Metodologije koja bi trebala osigurati povrat investicija u izgradnju novih distributivnih sustava kao i rekonstrukciju postojećih distributivnih sustava.

U svrhu poboljšanja metodologije dalje u tekstu dostavljamo primjedbe Grupacije:

Opće primjedbe

Grupacija smatra da su **propisani opravdani gubici** ((članak 10. stavak (4)) u iznosu od 3% vrlo oštro postavljeni kriterij za distributere. Više od polovice distributera ima gubitak veći od 5%. Grupacija predlaže da se maksimalno propisani gubitak od 3% propiše na način da

ga operator distribucijskog sustava (ODS) treba ostvariti u razdoblju 3- 4 godine (prijelazno razdoblje), a da se za prvu regulacijsku godinu propiše maksimalno priznati gubitak od 6%.

U interesu da se izradi što kvalitetnija Metodologija utvrđivanja tarifnih stavki za distribuciju plina smatramo da **priključni kapacitet** nije relevantan podatak za regulaciju, dakle trebalo bi razraditi određeni broj tarifnih modela utvrđenih prema kriterijima godišnje potrošnje korisnika.

Isto tako napominjemo izračun tarifnih stavki za pojedinog ODS-a koji distribuira različite vrste plinova (prirodni, gradski, miješani plin i dr.) nije moguće jer se dobivaju krivi podaci.

Smatramo da bi **otplatu kredita** u Metodologiji trebalo razmatrati odvojeno po pitanju kamata i glavnica.

Članak 7.

U članku 7. stavak (2) podjela ostvarenih ušteda postavlja se pitanje zašto se ušteda priznaje u iznosu 50%?

Članak 10.

U članku 10. stavak (6) alineja 2 - trošak zakupnine-najamnine za korištenje distribucijskog sustava koji nije u vlasništvu distributera - smatramo da se to ne smije smatrati neopravdanim troškom jer ne se zna vrijednost distribucijskog sustava da bi se utvrdio iznos obračunate amortizacije.

U članku 10. stavak (6) alineja 4 - vrijednosno usklađenje - smatramo da je priznavanje vrijednosnog usklađenje od svega 1% ukupnog prihoda postavljeno previše oštro u sadašnjim uvjetima poslovanja u RH. Treba respektirati činjenicu da ODS svoju usluge distribucije naplaćuje od opskrbljivača. Ako taj opskrbljivač zbog neplaćanja potrošenog plina dođe u blokadu neće moći djelomice ili u cijelosti podmiriti obveze prema ODS. Slična situacija je moguća i u slučajevima kada kupac promjeni opskrbljivača, a nije podmirio obveze prema starom opskrbljivaču.

Stoga smatramo da u prvom regulacijskom razdoblju treba priznati vrijednosno usklađenje od najmanje 10% ukupnog prihoda, dok u kasnijim regulacijskim razdobljima isto ne bi smjelo biti manje od 5% ukupnog prihoda.

Stavak (6) alineja 5 - rezervacije- smatramo da nepriznavanje nikakvih rezervacija nije opravdano. Predlažemo da se priznaju one rezervacije u iznosu koje je uvažio Revizor u svom izvještaju.

Stavak (6) alineja 8 - promidžba i reprezentacija - nelogično je uopće ne priznavati troškove promidžbe kada ODS gradi ili rekonstruira sustav i pri tome nastoji privući što veći broj korisnika odnosno novih korisnika na distribucijski sustav. Smatramo da bi se trebalo

razmotriti priznavanje jednog dijela troškova vezanih uz promidžbu što je naročito važno distributerima koji ulažu u razvoj novih distributivnih sustava ali i obnovu postojećih.

Članak 11.

U članku 11. stavak (2) propisni priznati jednoznačni minimalni vijek uporabe reguliranih sredstava od 35 godina (2,86 % godišnje) nije primjeren prije svega iz razloga što je zakonski maksimalni rok na koji se dodjeljuje koncesija za distribuciju plina 30 godina. Kao drugi razlog zašto ovaj rok nije primjeren navodimo da su plinovodi izrađeni od različitih materijala i različitih tlačnih razreda što isto ima utjecaj na vijek uporabe plinovoda.

Članak 14.

U članku 14. stavak (2) -nominalna vrijednost ponderiranog prosječnog troška kapitala prije oporezivanja, nerealna je pretpostavka da se kao ciljani udio u strukturi kapitala za izračun WACC (koji je nepromjenljiv tijekom regulacijskog razdoblja) propisuje udio vlasničkog kapitala 50% i udio dužničkog kapitala 50%, kada HERA raspolaže s službenim podacima o dugogodišnjim lošim rezultatima poslovanje najvećeg broja ODS, pa se postavlja pitanje odakle im vlastiti kapital.

Sigurno da je u prvom regulacijskom razdoblju realnije usvojiti visinu od 15-20 % vlastitog kapitala, kod izračuna WACC.

U članku 14. stavak (3) stopa povrata na vlasnički kapital utvrđuje se primjenom modela oslonjenog na trošak dugotrajnih ulaganja (CAPM-model) prema formuli:

$$r_e = r_f + \beta \cdot (r_m - r_f),$$

Smatramo da se u Metodologiji treba navesti gdje se mogu pronaći podaci za r_e , β , r_m i r_d , ili ih treba navesti u prilogu Metodologije radi lakšeg snalaženja korisnika ove Metodologije.

Članak 22.

Vezano za utvrđivanje ostvarenog ukupnog prihoda distribucije i to temeljem ispostavljenih računa korisnicima, to je slučaj kada je pravna osoba samo distributer, a kod onih subjekata koji nisu pravno odvojeni i obavljaju uslugu distribucije i opskrbe, tada se interno fakturiraju usluge distribucije prema opskrbi. U tom smislu treba dopuniti taj članak.

Članak 27.

Određivanjem koeficijenta potrošnje ograničava se samostalnost distributera u raspodjeli dozvoljenog prihoda. Željeni pristup da oni koji troše više plina plaćaju manje tarife ne može se realizirati predloženim modelom priključne snage. Predlažemo da se ide u daljnju razradu postojećeg modela koji je tek zaživio u praksi.

Članak 28.

Iznos uvećanja od 2,00 kn je premalo s obzirom da sada po nestandardnim uslugama naplaćujemo 3,43 kn (dobiveno izračunom jednokratne uplate na raspon od 8 g.). Prijedlog je 3,00 kn.

Članak 52.

Smatramo da je pravno neutemeljeno da Agencija koji je zakonski odgovorna da u određenom roku donese pravni akt kojim se regulira cijena javne usluge, sama sebi u tom istom aktu propisuje mogućnost da neće donijeti tarifne stavke kojim je određena ta cijena.

Članak 55.

Navedenim člankom stavlja se van snage dosadašnji Tarifni sustav za distribuciju plina, postavlja pitanje kako može važiti odredba članka 52. ove Metodologije, kada su postojeće tarifne stavke za distribuciju plina utvrđene temeljem metodologije tarifnog sustava koji se stavlja van snage.

S poštovanjem,

Tajnik Grupacije
Zvonimir Jerolimov

Direktor Sektora za industriju
Zoja Crnečki, dipl. ing

